

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΜΕ ... ΙΣΟΠΕΔΩΣΗ!

Νεκτάριος Ρένος Παυλάκης

Προσεγγίζοντας τις Άγιες ημέρες της εορτής των Χριστουγέννων, έχουμε την δυνατότητα να προβληματιστούμε και να προσπαθήσουμε να ζήσουμε το πολυπόθητο νόημα των εορτών μέσα από το «βίωμα». Δηλαδή μέσα από την έμπρακτη στάση ζωής μας για το καθετί που λειτουργεί θετικά ή αρνητικά στην πνευματικότητά μας.

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι η πνευματική ζωή ήταν πάντοτε στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος και συγκινούσε τους ανθρώπους εκείνους οι οποίοι αντιλαμβάνονταν την μεγάλη αξία της, το αιώνιο και το ακατάληπτο αυτής.

Οι Έλληνες Φιλόσοφοι άνοιξαν τον δρόμο και ουσιαστικά ήσαν οι προπομποί της ελεύσεως του Ιησού Χριστού. Δεν είναι τυχαίο που η πρώτη Χριστιανική Εκκλησία χαρακτήρισε τον λόγο τους ως σπερματικό, εννοώντας ότι οι Έλληνες Φιλόσοφοι και Διανοητές κατείχαν εν σπέρματι το γνόφο της αληθείας και της ζωής και με το έργο τους προετοίμασαν την σωτηριώδη αποκάλυψη του Θεανθρώπου.

Οι Έλληνες Πατέρες οι οποίοι έγιναν μύστες αυτής της ζωής και την βίωσαν, μας άφησαν παρακαταθήκη τα έργα τους, τα συγγράμματά τους, επισημαίνοντας τα χρήσιμα και τα ωφέλιμα και καυτηριάζοντας τα στοιχεία εκείνα τα οποία απομάκρυναν τον άνθρωπο από την πνευματική ζωή.

Η χριστιανική διδασκαλία είναι, θεμελιωμένη, αφενός, στην έννοια ότι ολόκληρος ο άνθρωπος, σώμα και πνεύμα, καλείται στη σωτηρία μέσα από τη σάρκωση του Λόγου, αφετέρου, στην αλήθεια της απόλυτης υπερβατικότητας του Θεού.

Η αδιάλειπτος προσευχή των αναχωρητών είχε λάβει την πρωταρχική έννοια του δρόμου μιας πιο ολοκληρωμένης ενσωμάτωσης στη μυστηριακή πραγματικότητα του Σώματος του Χριστού και όχι σαν μέσο πλατωνικής εξόδου από την σάρκα.

Στα πλαίσια αυτά αναπτύχθηκε η υγιής πνευματικότητα της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας η οποία λειτούργησε και ως κανόνας ζωής για τον βίο των ανθρώπων, δημιουργώντας **ήθος**. Ένα ήθος το οποίο πήγαζε από τον αγαπητικό τρόπο ζωής και όχι από τον ευσεβισμό, τον καθωσπρεπισμό και τον πουριτανισμό, στοιχεία που αναπτύχθηκαν στην δύση, με αποτέλεσμα όχι μόνον να χαθεί η αγνή και ανόθευτη πατερική πνευματικότητα, αλλά

και να μην μπορούν πλέον σήμερα να την καταλάβουν. Και μάλλον είναι λογικό να μην την καταλαβαίνουν αφού προσπαθούν να προσεγγίσουν την έννοια αυτή διανοητικά ενώ ως προαναφέραμε είναι εφικτό μόνον με το βίωμα, το τρόπο ζωής.

Αυτή η δυτικότροπη όμως κουλτούρα ήταν αναπόφευκτο να εισχωρήσει και στο τόπο μας και μάλιστα χωρίς προηγουμένως να την «φιλτράρουμε», δηλαδή να κάνουμε μια επιλεκτική προσέγγιση των ωφέλιμων και μη ώστε να αφομοιώσουμε τουλάχιστον αυτά τα οποία θα μας εξυπηρετούσαν. Η έντονη και μακραιώνη παράδοση που αναπτύχθηκε από κλήρο και λαό εδώ και αιώνες, ξεριζώνεται μονομιάς με την θέα του ξένου, του μοντέρνου, του εκθαμβωτικού. Ο απέριτος τρόπος ζωής που πρότεινε ως αγαθό η Εκκλησία, αντικαθίσταται σταδιακά από πλασματικές και εικονικές ανάγκες οι οποίες μας εξυπηρετούν μόνον ουτοπικά και φανταστικά, ενώ πολύ εύκολα θα μπορούσαμε να ζήσουμε και χωρίς αυτές.

Η σημερινή κρίση δεν είναι τίποτε άλλο παρά κρίση πνευματική και ηθική ως προς τον τρόπο ζωής μας και θα ήταν εύκολο να αποφευχθεί εάν είχαμε παραμείνει στέρεοι και σταθεροί στις αξίες της απέριτης και έμμετρης ορθόδοξης ζωής.

Μουσικά ακούσματα, τρόπος ενδυμασίας, τρόπος διασκέδασης, τρόπος σκέψης, άκρατος καταναλωτισμός και εικονικές πραγματικότητες, έχουν πλέον αντικαταστήσει την υψηλή πνευματικότητα του ελληνοχριστιανικού ιδεώδους και την τοποθετούν μόνον στον Εκκλησιαστικό χώρο, ο οποίος κι' αυτός όμως έχει αλλοτριωθεί σημαντικά.

Ιερείς οι οποίοι αναζητούν και αυτοί το νόημα της ιεραποστολικής τους προοπτικής και χάνονται εντός της δημοσιούπαλληλικής νοοτροπίας των ξεπερασμένων εκκλησιαστικών δομών.

Αποτέλεσμα αυτού είναι να ελαχιστοποιούνται και τα πνευματικά πρότυπα του σύγχρονου ανθρώπου.

Το σημαντικότερο όμως σε όλα αυτά είναι ότι καλλιεργούνται συνειδήσεις και μάλιστα νέων, οι οποίοι καθίστανται άβουλα όντα, έτοιμοι να γίνουν υποχείρια του καθενός, που μαθαίνουν να λατρεύουν σε επίπεδα υστερίας κάποιο είδωλο. Οι σύγχρονοι λοιπόν ειδωλολάτρες λατρεύουν κάποια ποδοσφαιρική εταιρεία, κάποιο τραγουδιστή, κάποια ηθοποιό, κάποιον θλιβερό τύπο που ενδεχομένως να παρουσιάζει η τηλεόραση και δημιουργούν με αυτό τον τρόπο, είδωλα κακέκτυπα. Αυτά είναι κακέκτυπα που διαμορφώνει ο τρόπος ζωής που απουσιάζει η κατά Χριστόν πνευματικότητα.

Πολλοί χαρακτηρίζουν το φαινόμενο ως παγκοσμιοποίηση, μάλλον όμως θα ήταν προτιμότερο να χρησιμοποιούμε τον όρο ισοπέδωση και μάλιστα πλήρης.

Οι ιδιαιτερότητες και τα μοναδικά στοιχεία της παράδοσης του κάθε λαού για τις εορτές των Χριστουγέννων θα καταστήσουμε πλέον να τα διαβάζουμε σε παλαιά λαογραφικά κείμενα και όταν διαβάζουμε Παπαδιαμάντη θα θεωρούμε ότι αναφέρεται σε εποχές και χρόνους παλαιότατους.

Κανείς δεν επιθυμεί να μην υπάρχει πρόοδος, εξέλιξη και νεωτερισμός. Όμως θα ήταν σοφό εκ μέρους μας να επιτυγχάναμε αφενός το «μέτρο», των αρχαίων ημών προγόνων και αφετέρου την «πνευματικότητα» των Πατέρων της Εκκλησίας για να μπορέσουμε να δούμε Χριστούγεννα με λιγότερα φώτα, στολισμούς και κατανάλωση και περισσότερη αγάπη!